

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет

Кафедра правоохоронної діяльності та загальноправових дисциплін

ПРАВОВА СТАТИСТИКА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»

Освітньо-професійна програма: «Правоохоронна діяльність»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
правоохоронної діяльності та
загальноправових дисциплін
Протокол № 1
від «01» _____ 2020 р.

Чернігів ЧНТУ 2020

Правова статистика. Методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти 262 «Правоохоронна діяльність» / Укл. : Головатенко І.М. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. – 20 с.

Укладач: Головатенко І.М., викладач кафедри кібербезпеки та математичного моделювання НУ «Чернігівська політехніка»

Відповідальна за випуск: Козинець О.Г., завідувачка кафедри правоохоронної діяльності та загальноправових дисциплін, кандидат істор. наук, доцент

Рецензент: Пузирний В.Ф., доктор юридичних наук, професор кафедри трудового права, адміністративного права та процесу ННІ права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університет

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
3. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.....	9
4. ПЛАНИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	9
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	15
6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	15
7. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	15
8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ.....	17
9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS.....	18
10. МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.....	18
11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	19

ВСТУП

Правова статистика, як навчальний предмет, є вибірковою дисципліною для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Основні завдання підготовки полягають в тому, щоб сформувані у здобувачів вищої освіти систему знань щодо суті й соціального значення правової статистики, сучасних тенденцій їх розвитку; прищепити навички самостійного і ефективного їх використання з урахуванням світових тенденцій діяльності правової системи в Україні.

Правова статистика – система концепцій і методів загальної теорії статистики, що застосовуються при вивченні кількісної сторони масових явищ і процесів, що стосуються діяльності правоохоронних органів, тенденцій і закономірностей розвитку в конкретних умовах місця і часу в нерозривному зв'язку з їх якісними характеристиками.

Правова статистика є наукою, яка своїми показниками визначає кількісну сторону різних соціальних явищ, пов'язаних із застосуванням норм права і реалізацією правової відповідальності: характеризує рівень, структуру і динаміку, причини та умови проявів різних правопорушень та заходи щодо боротьби з ними в конкретних умовах і простору і часу.

Показники правової статистики дають можливість визначити рівень правопорядку в суспільстві завдяки цифровій характеристиці всіх правопорушень, зареєстрованих правоохоронними органами, а також заходи, спрямовані на боротьбу з цими правопорушеннями. Використовуючи дані правової статистики, можна також охарактеризувати діяльність органів внутрішніх справ, прокуратури, судів загальної і конституційної юрисдикції, установ виконання покарань та інших органів, які виконують юрисдикційні функції, виявити недоліки, які мали місце в роботі цих органів.

Вивчення статистичної науки має важливе значення в підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі юриспруденції, оскільки для науково обґрунтованого пізнання тенденцій і закономірностей розвитку суспільного життя, до якого належать і правові явища, обов'язково необхідно уміти їх аналізувати, саме тому здобувач вищої освіти повинен знати та вміти застосовувати методи і прийоми статистичного аналізу розвитку суспільних явищ.

Використання статистичних методів дослідження дозволяє дослідити здобувачам вищої освіти особливості суспільного розвитку держав, оцінювати ефективність діяльності правоохоронних органів у боротьбі зі злочинами та іншими правопорушеннями. Отже, за умови використання правниками результатів статистичних досліджень буде формуватися найбільш об'єктивне уявлення про реалії соціального буття.

Основне завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти – сформувані вміння поглиблювати власні знання шляхом особистого пошуку і формування інтересу до творчого підходу при опрацюванні навчального матеріалу з дисципліни, а також вміння користуватися рекомендованою літературою, міжнародно-правовими нормами, аналізувати прочитане у

вигляді тез, конспекту, рефератів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти містить у собі:

- підготовку до аудиторних занять (лекційних та практичних);
- виконання відповідних завдань з навчальної дисципліни протягом семестру;
- самостійну роботу над окремими темами навчальної дисципліни відповідно до навчально-тематичного плану;
- підготовку до практичних занять та виконання завдань, передбачених робочою програмою дисципліни;
- підготовку до усіх видів контрольних випробувань (залікових, підсумкових тощо);
- участь у роботі факультативів, спецсемінірів тощо;
- участь у студентських наукових і науково-практичних конференціях, семінарах тощо;
- інші види діяльності, що ініціюються та здійснюються інститутом, факультетом, кафедрою й органами студентського самоврядування.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- науково-статистичні методи;
- організацію статистичного спостереження;
- показники, за допомогою яких дається характеристика кримінально-правових, кримінологічних, цивільно-правових та адміністративно-правових явищ;
- методику їх обчислення, прогнозування того чи іншого правового явища.

Вміти:

- заповнювати документи первинного обліку, які існують у правоохоронних органах на даний час;
- обчислювати і аналізувати систему показників, які характеризують кримінально-правові, цивільно-правові та адміністративно-правові явища;
- давати комплексну характеристику статистичних показників та їх оцінку з урахуванням тенденцій очікуваних змін.

1. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи правової статистики

Тема 1. Предмет і метод статистичної науки

Поняття та історія розвитку статистики. Предмет статистичної науки. Поняття про закон великих чисел, динамічні та статистичні закономірності. Методологія, методи та етапи статистичної науки. Види господарського обліку. Галузі статистичної науки.

Тема 2. Статистичне спостереження явищ і процесів правової діяльності

Поняття статистичного спостереження: цілі і завдання. Організаційні форми, види і способи спостереження. Організація статистичного спостереження. Помилки статистичного спостереження і способи контролю зібраних даних.

Тема 3. Документи первинного обліку та статистична звітність правоохоронних органів

Поняття про статистичні формуляри. Види документів первинного обліку для реєстрації та обліку злочинів. Документи первинного обліку злочинів, осіб, які їх вчинили, та кримінальних справ в правоохоронних органах. Види документів первинного обліку органів суду. Поняття про статистичну звітність, та їх види.

Змістовий модуль 2. Зведення і групування матеріалів статистичного спостереження. Узагальнюючі показники і прийоми аналізу матеріалів правової статистики

Тема 4. Зведення та групування статистичних даних

Поняття статистичного зведення та його види. Поняття і види групувань. Прийоми статистичних групувань. Ряди розподілу, їх види, принципи побудови. Статистичні таблиці.

Тема 5. Абсолютні та відносні величини

Поняття узагальнюючих показників. Абсолютні статистичні величини. Поняття відносних величин та форми їх вираження. Види відносних величин

Тема 6. Середні величини та показники варіації.

Поняття і види середніх величин. Середня арифметична величина: проста і зважена. Середня геометрична величина. Мода і медіана. Показники варіації правових ознак.

Тема 7. Ряди динаміки та їх застосування у правовій статистиці

Поняття рядів динаміки та їх класифікація. Система показників, що використовуються в ході аналізу динаміки правових явищ і процесів. Основні прийоми аналізу динаміки правових явищ і процесів.

Тема 8. Індеси у правові статистиці

Поняття статистичних індесів та їх класифікація. Агрегатна форма індесів.
Поняття середніх індесів. Базисні та ланцюгові індеси.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної форми навчання				
		Всього	У тому числі			
			Лек.	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальна теорія правової статистики						
1	Предмет і метод статистичної науки	8	2	2	-	4
2	Статистичне спостереження явищ і процесів правової діяльності	10	2	2	-	6
3	Документи первинного обліку та статистична звітність правоохоронних органів	12	4	2	-	6
Всього за модуль 1		30	8	6	0	16
Змістовий модуль 2. Зведення і групування матеріалів статистичного спостереження. Узагальнюючі показники і прийоми аналізу матеріалів правової статистики						
4	Зведення та групування статистичних даних	16	2	4	-	10
5	Абсолютні та відносні величини	18	2	2	-	14
6	Середні величини та показники варіації	20	4	4	-	12
7	Ряди динаміки та їх застосування у правовій статистиці	18	2	2	-	14
8	Індекси у правовій статистиці	18	2	2	-	14
Всього за модуль 2		90	12	14	-	64
Усього годин за дисципліну		120	20	20	0	80

3. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з дисципліни «Правова статистика» має важливе значення при підготовці фахівців в юриспруденції, сприяє оволодінню майбутніми фахівцями в галузі права знаннями, уміннями та навичками, що можуть бути застосовані в різних контекстах роботи.

Самостійна робота має характер пошуково-аналітичної і наукової роботи. Завдання, які виникають у здобувачів вищої освіти у процесі самостійної роботи, сприяють мисленню, формуванню умінь та навичок. Завдання для самостійної роботи поглиблюють та закріплюють знання та уміння, які студенти отримують на лекціях та семінарських заняттях.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і метод статистичної науки	4
2	Статистичне спостереження явищ і процесів правової діяльності	6
3	Документи первинного обліку та статистична звітність правоохоронних органів	6
4	Зведення та групування статистичних даних	10
5	Абсолютні та відносні величини	14
6	Середні величини та показники варіації	12
7	Ряди динаміки та їх застосування у правовій статистиці	14
8	Індекси у правовій статистиці	14
	Разом	80

4. ПЛАНИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1. Загальна теорія правової статистики

Теми рефератів

1. Поняття статистичної науки. Галузі статистичної науки.
2. Поняття правової статистики. Взаємозв'язок правової статистики з іншими науками.
3. Галузі правової статистики. Органи, які ведуть правову статистику в правоохоронних органах.
4. Методологія та методика статистичної науки. Основні етапи статистичного дослідження: цілі, загальна характеристика.
5. Поняття про динамічні та статистичні закономірності. Закон великих чисел, його значення для статистичних досліджень закономірностей суспільного життя.
6. Види єдиного господарського обліку, їх єдність та взаємозв'язок.

7. Міжнародні статистичні організації. Статистика в ООН.
8. Місце статистики в системі наук. Місце юридичної статистики в системі наук.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Назвати особливості предмету статистики.
2. Визначити методи правової статистики.
3. Охарактеризувати галузі правової статистики.
4. Дати поняття статистики: загальна теорія, галузі та підгалузі.
5. Назвати родоначальників правової статистики.
6. Охарактеризувати значення та мету правової статистики.
7. Охарактеризувати використання методів соціальної та економічної статистики правовою статистикою.
8. Розкрити зв'язок правової статистики з кримінальним правом і процесом, кримінологією та іншими правовими науками.

Тема 2. Статистичне спостереження явищ і процесів правової діяльності (6 год.)

Теми рефератів

1. Способи відбору одиниць сукупності для проведення вибіркового спостереження. Основні правила організації вибіркового спостереження.
2. Помилка реєстрації і похибка репрезентативності. Арифметичний та логічний контроль даних статистичного спостереження.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Розкрити поняття «репрезентативність».
2. Визначити поняття та завдання статистичного спостереження злочинності в Україні.
3. Визначити поняття офіційної статистичної звітності та спеціально організованого статистичного дослідження.
4. Охарактеризувати способи статистичного спостереження: безпосереднє спостереження, опитування та документальний спосіб, та їх підвиди.
5. Назвати основні вимоги, що пред'являються до програми статистичного спостереження.

Тема 3. Документи первинного обліку та статистична звітність правоохоронних органів (6 год.)

Теми рефератів

1. Статистична звітність у правоохоронних органах.
2. Основні види документів первинного обліку для реєстрації та обліку злочинів в органах внутрішніх справ, прокуратури, СБУ.
3. Поняття про статистичні формуляри.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Дати визначення статистичного формуляра.
2. Перерахувати основні форми карткового обліку в органах МВС і прокуратури.
3. Розкрити зміст і значення «Єдиного журналу обліку злочинів, кримінальних справ і осіб, які вчинили злочини».
4. Розкрити зміст і значення форми № 1 (Статистична картка на виявлений злочин).
5. У яких випадках складається основна та додаткова «Статистична картка на виявлений злочин» (форма № 1)? Перерахувати їх.
6. Розкрити зміст і значення форми № 4 (Статистична картка на злочин, за вчинення якого особі пред'явлено обвинувачення). У яких випадках складається форма 4.
7. Розкрийте зміст і значення форми № 1.1 (Статистична картка про наслідки розслідування злочину). У яких випадках складається форма № 1.1.
8. Розкрити зміст і значення форми № 1.2 (Статистична картка про результати відшкодування матеріальних збитків і вилучення предметів злочинної діяльності). У яких випадках складається форма № 1.2.
9. Розкрити зміст і значення форми № 2 (Статистична картка на особу, яка вчинила злочин). У яких випадках складається форма № 2.
10. Розкрити зміст і значення форми № 3 (Статистична картка про рух кримінальної справи). У яких випадках складається форма № 3.
11. Розкрити зміст і значення форми № 6 (Довідка про результати судового розгляду кримінальної справи). У яких випадках складається форма № 6.
12. Перелічити форми первинного обліку в органах суду.
13. Розкрити основні правила заповнення „Статистичної картки на особу, стосовно якої судом розглянуто кримінальну справу”.
14. Дати визначення статистичної звітності.
15. Охарактеризуйте види звітності.

Змістовий модуль 2. Зведення і групування матеріалів статистичного спостереження. Узагальнюючі показники і прийоми аналізу матеріалів правової статистики

Тема 4. Зведення та групування статистичних даних (10 год.)

Теми рефератів

1. Поняття та види групувальних ознак. Класифікації в правовій статистиці.
2. Поняття статистичної таблиці. Основні елементи статистичної таблиці. Види таблиць. Вимоги до побудови таблиць.
3. Статистична зведення матеріалів спостереження, її значення, завдання, етапи в соціально-статистичному дослідженні.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Розкрийте поняття статистичного зведення.
2. Назвати види статистичного зведення.
3. Назвати основні вимоги, яких необхідно дотримуватись при зведенні.
4. Охарактеризувати поняття групування в статистиці.
5. Назвати види групування.
6. Навести приклади комбінованого групування.
7. Визначити завдання, стоять перед статистичним групуванням.
8. Назвати правила вибору групувальних ознак.
9. Дати визначення статистичної таблиці.
10. Назвати види статистичних таблиць за побудовою підмета.
11. Назвати основні правила побудови та оформлення статистичних таблиць.
12. Дати характеристику графіків в статистиці.
13. Назвати складові елементи графіка.
14. Дати визначення поля графіка та вказати пропорції поля.
15. Дати визначення та наведіть приклади експлікації графіка.

Тема 5. Абсолютні та відносні величини (14 год.)

Теми рефератів

1. Абсолютні величини у правовій статистиці: теорія і практика застосування методу абсолютних величин в правовій статистиці.
2. Міжнародні статистичні організації. Статистика в ООН.
3. Етапи становлення юридичної статистики як науки і області практичної діяльності.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Розкрити відносини структури.
2. Розкрити відносини динаміки.
3. Розкрити відносини координації.
4. Розкрити відносини інтенсивності.
5. Метод узагальнюючих показників і його застосування в правовій статистиці.
6. Техніка обчислення абсолютної величини.
7. Поняття рівня злочинності і рівня судимості.
8. Техніка обчислення відносних величин.
9. Поняття коефіцієнта злочинної інтенсивності.

Тема 6. Середні величини та показники варіації (12 год.)

Теми рефератів

1. Принципи організації статистики в Україні. Завдання державної статистики України в сучасних умовах.
2. Недоліки розмаху варіації і середньому лінійному відхиленню.
3. Види дисперсій і правило їх додавання.
4. Математичні властивості дисперсії та спрощені способи їх розрахунку.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Що таке структурні середні?
2. Для розрахунку яких статистичних характеристик використовується середня квадратична і середня геометрична?
3. Дайте визначення середньої величини, її суті і значення в статистичному аналізі масових даних.
4. Дайте визначення моди і медіани. Наведіть їх формули.
5. Вимірювання варіації альтернативної ознаки.
6. Моменти статистичних розподілів. Для чого вони використовуються.

Тема 7. Ряди динаміки та їх застосування в правовій статистиці (14 год.)

Теми рефератів

1. Наукові умови побудови рядів динаміки.
2. Показники ряду динаміки
3. Прийоми виявлення основної тенденції розвитку в рядах динаміки

4. Статистична інформація, її значення та завдання в соціально-економічних дослідженнях.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Охарактеризувати поняття «інтерполяція».
2. Базисні і ланцюгові показники динаміки.
3. Прийоми вирівнювання рядів динаміки способом ковзної середньої.
4. Визначити вимірювання сезонних коливань у правовій діяльності.

Тема 8. Індеси у правовій статистиці (14 год.)

При вивченні цієї теми здобувачі вищої освіти мають звернути увагу на те, що індеси належать до важливих відносних узагальнених показників статистики. У перекладі з латинської мови цей термін означає показник. Він характеризує зміну явища у часі, ступінь відхилення від стандарту, норми тощо. Отже, за допомогою індесів можна вирішити такі питання: одержати порівняльну характеристику зміни; дати порівняльну характеристику зміни явища; використання їх як засобу оперативного керівництва.

Здобувачі вищої освіти повинні ознайомитись із видами індесів. Так, за ступенем охоплення елементів сукупності прийнято розрізняти дві категорії індесів: індивідуальні та загальні. Індекс, який характеризує співвідношення величин окремого явища, називається індивідуальним, він позначається літерою "i" та супроводжується показником індексованої величини. Індекс, який характеризує співвідношення рівнів усього явища в цілому або його частин, що складаються з кількох окремих елементів, які безпосередньо не піддаються підсумовуванню, – загальним.

Теми рефератів

1. Поняття про індеси і їх роль в статистичному аналізі суспільних явищ.
2. Класифікація індесів.
3. Статичні можливості аналізу судимості.
4. Особливості побудови і застосування індесів у правовій статистиці.

Питання та завдання для самоконтролю:

1. Індексний аналіз.
2. Навести приклади застосування індексного методу в роботі правоохоронних органів.
3. Навести формулу обчислення середніх індесів.
4. Правила побудови і числення індесів.
5. Базисні індеси.
6. Ланцюгові індеси.

5 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни використовуються такі методи навчання: інтерактивні лекції, анотування юридичної літератури дебатів, підготовка реферативних завдань та доповідей, виконання завдань для самостійної роботи, тестові завдання для самоконтролю до змістових модулів I-II (відповідно до методичного забезпечення дисципліни). Складання юридичних словників з окремих тем за ключовими словами.

Під час лекцій аналізуються проблемні ситуації, організовується зворотний зв'язок з аудиторією шляхом формулювання запитань і стислих відповідей з обох сторін. На семінарських заняттях розглядаються теоретичні положення відповідно до тематичного плану занять, докладно розбираються приклади.

6 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється у формі опитування, проведення контрольних робіт за темами, дискусій, виконання індивідуальних робіт.

Підсумковий контроль включає модульний та семестровий контроль. Модульний контроль проводиться у вигляді тестових завдань. Систематичний поточний контроль знань під час семінарських занять проводиться у формі вибіркового усного опитування, підготовки доповідей, доповнень до доповідей, участі в обговоренні, презентації самостійних завдань, рішення ситуаційних задач.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості.

Оцінювання рівня виконання самостійної роботи на основі перевірки роботи (змістовність і конкретність, достатня повнота викладення питання; завершеність викладення думок, відсутність повторів; професійна грамотність; правильність в оформленні роботи), впевненість та аргументованості на захисту.

7 ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та історія розвитку статистики.
2. Предмет статистичної науки.
3. Поняття про закон великих чисел, динамічні та статистичні закономірності.
4. Методологія, методи та етапи статистичної науки.
5. Види господарського обліку.
6. Галузі статистичної науки та їх взаємозв'язок з іншими науками.
7. Нормативне забезпечення та організація статистики в Україні.
8. Поняття правової статистики та історія її розвитку в Україні.

9. Предмет, завдання та мета правової статистики.
10. Взаємозв'язок правової статистики і загальної теорії статистики.
11. Етапи та методи правової статистики.
12. Структура статистичного апарату в органах суду, прокуратури та внутрішніх справ.
13. Поняття статистичного спостереження: цілі і завдання.
14. Організаційні форми, види і способи спостереження.
15. Об'єкти правової статистики та особливості їх відображення.
16. Одиниці сукупності, спостереження, виміру.
17. Програма статистичного спостереження.
18. Організація статистичного спостереження.
19. Помилки статистичного спостереження і способи контролю зібраних даних.
20. Поняття про статистичні формуляри.
21. Єдиний облік злочинів та види його документів.
22. Підстави та порядок складання первинних облікових документів.
23. Організація обліку роботи і ведення статистичної звітності в органах прокуратури.
24. Види документів первинного обліку в судах та органах юстиції.
25. Поняття про статистичну звітність.
26. Види статистичної звітності в органах внутрішніх справ та прокуратури.
27. Види статистичної звітності в судах та органах юстиції.
28. Види статистичної звітності в органах, які ведуть боротьбу з адміністративними правопорушеннями.
29. Організація статистичної роботи в судах, правоохоронних органах, органах юстиції в умовах автоматизації процесів управління.
30. Вимоги, що пред'являються до статистичних даних, та їх надійність.
31. Види документів первинного обліку для реєстрації та обліку злочинів.
32. Документи первинного обліку злочинів, осіб, які їх вчинили, та кримінальних справ в правоохоронних органах.
33. Види документів первинного обліку органів суду.
34. Поняття про статистичну звітність, та їх види.
35. Поняття статистичного зведення та його види.
36. Поняття і види групувань.
37. Прийоми статистичних групувань.
38. Застосування групувань у кримінально- і цивільно-правовій статистиці.
39. Статистичні ряди розподілу.
40. Статистичні таблиці.
41. Графічне зображення правових показників.
42. Абсолютні статистичні величини.
43. Поняття відносних величин та форми їх вираження.
44. Види відносних величин.
45. Поняття і види середніх величин.
46. Середня арифметична величина: проста і зважена.

47. Середня геометрична величина.
48. Поняття моди.
49. Поняття медіани.
50. Показники варіації правових ознак.
51. Поняття рядів динаміки та їх класифікація.
52. Система показників, що використовуються в ході аналізу динаміки правових явищ і процесів.
53. Основні прийоми аналізу динаміки правових явищ і процесів.
54. Поняття статистичних індексів та їх класифікація.
55. Агрегатна форма індексів.
56. Поняття середніх індексів.
57. Базисні та ланцюгові індекси.

8 РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Загальна теорія правової статистики	0... 15
1 Виконання індивідуальних завдань (сам. роб.)	0... 3
2 Підготовленість до практичних (семінарських) занять	0... 3
3 Virішення практичних завдань	0... 4
4 Virішення тестових завдань	0... 5
Змістовий модуль 2. Зведення і групування матеріалів статистичного спостереження. Узагальнюючі показники і прийоми аналізу матеріалів правової статистики	0... 45
1 Виконання індивідуальних завдань (сам. роб.)	0... 10
2 Підготовленість до практичних (семінарських) занять	0... 10
3 Virішення практичних завдань	0... 10
4 Virішення тестових завдань	0... 15
Всього за поточний контроль	0... 60
Підсумковий контроль	0... 40
Зважена семестрова оцінка	0... 100

9 ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10 МІНІМАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

З тими здобувачами вищої освіти, які до проведення підсумкового семестрового контролю не встигли виконати всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 35 до 59 балів (за шкалою оцінювання), проводяться додаткові індивідуальні заняття, за результатами яких визначається, наскільки глибоко засвоєний матеріал, та чи необхідне повторне вивчення дисципліни.

Дисципліну можна вважати такою, що засвоєна, якщо здобувач вищої освіти:

1) знає:

- науково-статистичні методи;
- організацію статистичного спостереження;
- показники, за допомогою яких дається характеристика кримінально-правових, кримінологічних, цивільно-правових та адміністративно-правових явищ;
- методику їх обчислення, прогнозування того чи іншого правового явища.

2) вміє:

- заповнювати документи первинного обліку, які існують у правоохоронних органах на даний час;
- обчислювати і аналізувати систему показників, які характеризують кримінально-правові, цивільно-правові та адміністративно-правові явища;

- давати комплексну характеристику статистичних показників та їх оцінку з урахуванням тенденцій очікуваних змін.

11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України. – К.: Юрінком Інтер, 2003.
2. Закон України “Про державну статистику” від 17 вересня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - №43.
3. Кримінальний кодекс України: Офіційний текст. - К.: Юрінком Інтер, 2002.
4. Альбом наглядних пособий по общей теории статистики. – М., Финансы и статистика, 1991.
5. Безрученко В.С., Білоус В.Г. та ін. Правова статистика. Навчальний посібник. – К., 1998.
6. Громько Л.Г. Общая теория статистики. Практикум. – М.: ИНФРА-М, 2000.
7. Захожай В.Б., Федорченко В.С. Правова статистика. Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2003.
8. Калачева І.В., Трофімова. Правова статистика: Навч.посіб. – К.: Вид-во КНЕУ, 2005.
9. Мармоза А.Т. Правова статистика. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2006.
10. Мармоза А.Т. Практикум з математичної статистики. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004.
11. Мармоза А.Т. Практикум з правової статистики: Навч. посіб. – К., 2006.
12. Мармоза А.Т. Практикум із статистики. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005.
13. О.Г. Кальман, І.О. Христич. Правова статистика. Навчальний посібник. – Харків, 1999.
14. Правова статистика: Курс лекцій / За ред. О.М.Джузи. – К., 2000.
15. Правовая статистика. Учебник под редакцией Яковлевой З.Г. М.: Юрид. лит., 1986.
16. Правовая статистика: Навч. посіб. / В.С.Безрученко та ін. – К.: фірма «Дія», 1998.
17. Практикум по теории статистики. Учебное пособие / Под ред. Р.А.Шмойловой. – М.: Финансы и статистика, 2002.
18. Статистика. Курс лекций / Под ред. В.Г.Ионина. – Новосибирск, Издательство ИГАЭиУ. – М.: ИНФРА, 2000.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України. – Х.: ТОВ “Одіссей”, 2004.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. – Х.: ТОВ “Одіссей”, 2004.

3. Кримінально-процесуальний кодекс України. – Х.: ТОВ “Одіссей”, 2004.
4. Цивільний кодекс України: Офіційний текст. – К.: Кондор, 2004.
5. Вашків П.Г., Пастернак П.І., Сторожук В.П., Ткач Є.І. Теорія статистики. Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2001.
6. Теория статистики. Ученик. / Под ред. Р.А.Шмойловой. – М.: Финансы и статистика, 2001.
7. Тертишник В.М. Науково-практичний коментар до Кримінально-процесуального кодексу України. – К.: А.С.К., 2002.
8. Тимченко С.М. Судові та правоохоронні органи України. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004.
9. Трофімова Г.Г. Правова статистика. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2001.
10. Трошина Т. Г. Статистика: курс лекцій. – М: “Мысль”. – 1987.
11. Харченко Л.П. Долженкова В.Г. Статистика: курс лекцій. – М: “Инфра – М”. - 1997.
12. Чермарчук В.Д. Правова статистика. – К.: МАУП, 1999.

Інформаційні ресурси

1. Електронний підручник: http://chitalka.info/pr3_14/pr3_14index.htm
2. Державний комітет статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>